

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

IX. ÉVFOLYAM 5. SZÁM • 2016. MÁJUS • ÁRA: 170 FT

„Az Eucharisztia lényeges számunkra:
általa Krisztus nemcsak
be szeretne lépni életünkbe,
hanem el is akarja tölteni
azt kegyelmével.”

(Ferenc pápa)

Áldozhatnak-e az elváltak?

Válaszol Ipacs Bence

4. oldal

**A Madonna-kápolna
restaurálásáról**

Sári Gabriella SSS szakmai
összefoglalója a munkálatokról.
5. oldal

Megélni Isten jelenlétét...

Interjú Aigner Géza plébánossal

14-15. oldal

Mennyei kenyeret adtál nekik, mely minden gyönyörűséggel teljes

Idén május utolsó vasárnapján ünnepeljük Krisztus testének és vérének ünnepét, vagyis Úrnapját. Ebből az alkalomból az Eucharisziát helyeztük lapszámunk közepontjába.

Az Oltáriszentség előképe a manna, amelyet az ősatyák a mennyből kaptak eledelül a pusztában. A nép zúgolódott a vándorlás során, hogy nincs táplálékuk. Az Úr hatalma és szeretete jeléül csodás mannával táplálta népét, hogy hálából parancsainak útján járjanak. A manna fehér színű, kellemes ízű táplálék volt. Éjjel hullott a táborra és reggel ki-ki annyit szedett belőle, amennyi szükséges volt számára. Minden reggel külön érte kellett menni, és az aznapra valót összeszedni. Másnapra nem lehetett gyűjteni, mivel tovább nem állott el. Aki többet szedett, annak nem volt többje, mert másnapra megférgesedett (vö. Kiv 16. fejj.). Voltak elégedetlenek, akik hamarosan megunták az egyforma ételt annak ellenére, hogy „*megadott minden élvezetet, és minden ízlésnek megfelelt*” (Bölcs 16,20). A nép színe-java azonban hálás volt érte. Eltettek belőle emlékeztetőül a frigszekrénybe is: „*a ládában őrizték a mannat tartalmazó aranyödröt*” (Zsid 9,4). Így táplálta Isten az ő népét mindaddig, amíg az ígéret földjének határához nem értek. Akkor megszűnt a mannahullás (vö. Józ 5,12).

A manna emléke tovább élt a népben. Isten különös adományát nemzedékről nemzedékre emlegették. „*Mannát hullatott az égből eledelül, égi kenyeret adott nekik*” (Zsolt 77,24). A választott lelkekben élesztette a vágyat a még csodálatosabb eledel után, amelynek a manna csak előképe. Ez mintegy lelki áldozás, az előrevetett kegyelmek által megszentelte őket.

A jelképes manna az Oltáriszentségben lett valósággá: Krisztus az égből szállott kenyér. Az ő teste az az eledel, amely életet ad a világnak. Sok rokon tulajdonsága van a két eledelnek. Mindkettő az isteni mindenhatóság és szeretet csodás adománya. Az Oltáriszentségnek gyönyörűséggel teli ízét, megsokasodását, fogyhatatlanságát jelképezte

a manna. Az Úr szeretetének bizonyossága. Hálából minden áldozónak parancsai útján kellene járni. Sajnos ezt az eledelt is sokan unják, és a gyakori vétel következtében közömbösségre vetemednek. A hálás lelkek azonban mindennap friss buzgósággal várják a „mannahullást”. Az Újszövetség frigszekrényében állandóan ott van az égi manna, az irgalmas Isten csodálatos művének emlékeztetője.

A két eledel között nagy különbség is van. A manna csak a testet táplálta, az Oltáriszentség lelki eledel. A manna egyszerűen Isten adománya, az utóbbi Isten maga, aki eledelül adja magát. Lényegesen különböznek hatásai is. „*Atyáitok mannat ettek a pusztában, mégis meghaltak..., aki e kenyérből eszik, örökké él*” (Jn 6,49–51).

Az ószövetségi elem már rég eltűnt, de az egyház ma is kegyelettel őrzi a manna emlékét. Valahányszor az Oltáriszentséget ünnepli, ezt a kedves előképet is mindig újra elővarázsolja, hogy hálára lelkesítse az imádókat. Minden szentségi áldásnál felhangzik: Mennyei kenyeret adtál nekik. Ez a jelkép eucharisztikus gondolatokat ébreszt, szent érzelmeket táplál és mennyei beteljesülésében boldogít.

Az előkép azonban teljességet az örökkévalóságban nyer. A manna csak addig hullott, amíg a pusztában vándorolt a nép. Amikor elérkeztek a tejjel-mézzel folyó országba, már nem volt rá szükség. Az Oltáriszentséggel csak addig táplálkozunk, amíg a földön zarándokolunk. Ha célhoz érünk, nincs többé szükségünk a szentségi eledelre. Azontúl boldog egyesülésben élvezzük az Úr Jézust. Ő az örökkévalóságban az üdvözültek boldogsága, a „mennyei manna.” A manna egyúttal a mennyei boldogság képe. Az örök dicsőség rejtett mannáját kapja mindaz, aki az eucharisztikus eledel erősségével győztesen teszi meg a földi élet útját: „*A győztesnek rejtett mannat adok és egy fehér követ*” (Jel 2, 17).

A mindennapi szentáldozás erősítsen zarándokutamon és élessze lelkemben a mennyei honvágyat! Ott, az ígéret földjén tökéletes boldogság az égi manna örök élvezete.

Dr. Gyürki László

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Nyomdai ötletek Kft. (7100 Szekszárd, Ybl M. u. 3.) • **Felelős vezető:** Jankovics Zoltán • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

A szeretet szentségével járni

„A szeretet szentsége, a legszentebb Eucharisztia, az önmagát föláldozó Jézus Krisztus ajándéka, aki föltárja nekünk Isten minden egyes ember iránti végtelen szeretetét” – így kezdi XVI. Benedek pápa az Eucharisziáról szóló apostoli buzdítását. Az Oltáriszentséget Aquinói Szent Tamás nevezi a szeretet szentségének. Ő az a szerzetes pap, akit IV. Orbán pápa megkért, miután 1264-ben az egész Egyház számára elrendelte Krisztus Szent Testének és Vérének ünnepét, hogy írjon szövegeket az úrnapi miséhez és zsolozsmához.

Apünkösdvasárnap utáni második csütörtökön, illetve a munkanap miatt több helyen is a rákövetkező vasárnap tartott Oltáriszentség-ünnep liturgiájához körmenet is csatlakozik. Maga a templomból kilépő úrnapi körmenet a hit és az Eucharisztia iránti tisztelet nyilvános tanúságtétele. Ugyanakkor kifejező az is, hogy az Egyház Isten népe, amely vándorol az üdvösség felé, s az úton együtt lépked az Úrral, akinek közelsége segít az élet viszontagságaiban. Úrnapi körmenetünk evangéliumi olvasmányai és imádságai pedig valamiképpen elmondják azt, mi az Eucharisztia.

Az első oltár a *jelenlét* stációja. Hogy Krisztus jelen lesz a búzakenyér és a szőlőbor színe alatt, az az ő szavának és Szentlelkének ereje által történik. Jézus az utolsó vacsorán átváltoztatósi hatalmat és megbízást adott az apostoloknak, akik ezt férfiak pappá szentelésében adják tovább. Az átváltoztatás szavait a pap mondja ki a misében, de a hatékonyság és a kegyelem Istentől van. Az átváltoztatás után nem érzékelünk fizikai változást

a kenyérben és a borban, de azok már Krisztus testvé és vérévé lényegültek át, így Ő jelen van bennük egészen egyedülállóan és máshoz nem hasonlíthatóan: igazán, valóságosan és lényegileg, testével és vérével, lelkével és istenségével, az egész Krisztus – Isten és ember. A törés őt nem osztja meg, és nem sokszorozza meg. Jézus mindig egy és ugyanaz marad.

A második oltár az *áldozat* állomása. Bár az Oltáriszentséget szentmisén kívül is tiszteljük, e Szentség akkor sem független a szentmisétől. A szentmisében Jézus feláldozza magát értünk, vagyis keresztáldozata jelenvalóvá, aktuálissá válik számunkra. Ebben az áldozatban van hely egész életünk számára. Munkánkat, szenvedésünket, örömünket, mindent egyesíthetünk Krisztus áldozatával, vele együtt önmagunkat is felajánlhatjuk Istennek. Így átalakulhatunk, és Istennek tetszővé válhatunk.

A harmadik oltárnál az Eucharisztia *táplálék* jellege domborul ki. Amint a testi táplálék a fizikai erő veszteségének pótlását szolgálja, úgy a lelki táplálék lelki életünkben erősít meg. A szentáldozásban Jézust vesszük ma-

gunkhoz, aki maga kínálja fel nekünk ételül és italul Testét és Véré. Ő az, aki megvendégel minket. Isten táplálni akar minket, hogy ne csak az ép testben ép lélek érvényesüljön, hanem ép lelkű ép testünk legyen. Az Oltáriszentség táplálja keresztény életünk növekedését, erőt biztosít földi életutunkhoz. Ne feledjük el, hogy a lelki táplálék gyümölcsözése emberi kapcsolatainkban is meg kell, hogy nyilvánuljon.

A negyedik oltárnál felhangzó szövegek az Eucharisztia *gyógyító* hatását tárják elénk. Noha a bűnbocsánat szentségét és a betegek kenetét nevezük a gyógyulás szentségeinek, az Oltáriszentség is orvosol minket: kigyógyít a mindennapos hibákból, megbocsátja a bocsánatos bűnöket, és meg akar őrizni minket a halálos bűntől, attól, hogy elszakadjunk Istentől.

Az úrnapi körmenet „állomásai” arra tanítanak minket, hogy Isten szereti az embert. Ezt a szeretetet végső soron nem tudjuk fölfogni, de részesülhetünk benne. Amíg látszólag mi kísérjük az utcákon az Eucharisziát, addig rájöhettünk, hogy valójában az Úr hordoz minket. *Kovács Richárd*

Áldozhatnak-e az elváltak?

Különösen is a Ferenc pápa által meghirdetett két család-szinódus kapcsán még inkább felerősödött a kérdés: járulhatnak-e szentáldozáshoz azok, akik elváltak, vagy sem? Néhány gyakran előkerülő kérdést gyűjtöttünk össze a következőkben.

Miért csak a házassággal kapcsolatban ilyen szigorú az egyház az áldozás terén? A többi szentség, illetve a többi bűn nem ilyen jelentőségű?

A szentségeket – a keresztség és a bűnbocsánat szentségét, továbbá a halálveszélyt kivéve – a kegyelem állapotában lehet felvenni, vagyis akkor, ha lelkiismeretünket nem terheli súlyos bűn. A súlyos bűnről tudó hívő a szentgyónás által engesztelődhet ki Istennel és az egyházzal. A házasságtörés vagy ehhez hasonló bűnök csak egyike a súlyos bűn formáinak. Más súlyos bűnökre – például az abortuszra – is ugyanez a szabály vonatkozik.

Nincs tehát különbségtétel sem az egyes szentségek, sem a súlyos bűnök formája között. Jézussal az tud mind jobban egyesülni a szentségeken keresztül, aki minél inkább elveti a bűnt és ragaszkodik hozzá.

Csak az elváltak nem részesülhetnek a szentségekben, vagy mások sem?

Fontos tisztázni: attól, mert valaki elvált, még járulhat szentségekhez. Az egyház is ismeri a különválás intézményét a házassági kötelék fenntartása mellett, vagyis ebben az esetben a felek ágytól, asztaltól elválnak ugyan, de házastársak maradnak. A válás önmagában még nem jelenti új párkapcsolat létesítését.

Szentségekhez akkor nem lehet járulni, ha valaki szentségi házasság nélkül él együtt mással. Tehát nemcsak azok tartoznak ide, akik például polgárilag új házasságot kötöttek, noha van érvényes egyházi házasságuk is, hanem azok is, akik „összeköltöztek”, akár már azzal a szándékkal, hogy előbb-utóbb majd szentségi házasságot kötnek. Ilyenkor azért nem járulhatnak a szentségekhez, mert nincs meg a súlyos bűntől való elfordulás szándéka. Ha ugyanis egy pár együtt él, ott feltételezhető, hogy házaseletet is élnek.

Természetesen kivétel az az eset, amelyben a felek nem élnek házaseletet, hanem mint testvérek élnek egymással. Ekkor a szentségek vételének nincs akadálya. Egy ilyen életforma tanúságtétel lehet a Krisztus tanítása iránti radikális elköteleződésről.

Rendre látni olyanokat, akik házasságon kívül élnek együtt valakivel, mégis gyónnak, áldoznak...

A szentgyónás akkor érvényes, ha abban minden súlyos bűnünket megvallottuk. Ha súlyos bűnét valaki tudatosan elhallgatja, a gyónása érvénytelen lesz. Így ha valaki nem mondja el azt, hogy házasságon kívüli kapcsolatban él, a gyónása érvénytelen lesz. Ha viszont feltárja életállapotát, a gyóntató ugyan nem oldozhatja fel, de lelki tanácsokat adhat számára. Attól, hogy valaki kijött a gyóntatószékből, még nem biztos, hogy feloldozást is kapott bűnei alól.

A szentáldozáshoz ugyan nem szabad engedni azokat, akik nyilvánvaló, súlyos bűnben makacsul kitartanak, gyakran előfordul, hogy az áldoztató nem ismeri az áldozót, vagy ha ismeri is, nem tudja róla, hogy az illető nem áldozhat. Az is lehetséges, hogy bár valóban együtt él valakivel, házaseletet mégsem élnek. Ezért elsősorban mindenkinek magának kell tudnia, hogy részesülhet-e a szentségekben, a többieknek pedig távol kell magukat tartaniuk az ítélkezéstől. A látszat ugyanis olykor csal.

Ezek szerint akik házasság nélkül élnek együtt, ki vannak zárva a kegyelmi forrásokból?

Nem szerencsés itt kizárásról beszélni, hiszen senki sincs arra kötelezve, hogy olyan életállapotban éljen, amiben nem járulhat a szentségekhez. Mindenki maga választhatja meg, hogyan akar élni, vállalva annak velejáróit. Attól pedig, mert a szentségekhez nem járulhatnak a házasságon kívül élők, ugyanúgy tagjai maradnak Krisztus egyháznak: részt vehetnek a szentmisén, részesülhetnek a szentelményekben, gyakorolhatják a bűnbánat és a kiengesztelődés egyéb formáit, kaphatnak lelkivezetést, stb. Ezek is a kegyelem forrásai, amikkel mindenki bátran élhet, hogy közelebb kerülhessen Krisztushoz.

Ipacs Bence

A Madonna-kápolna restaurálásáról

Az idei évtől a Székesegyház Madonna-kápolnájában minden nap 9 és 17 óra között szentségimádásra van lehetőség. Miután az Eucharisztia-ban jelenlévő Krisztussal találkozunk, érdemes kicsit gyönyörködni a kápolna szépségében is, amely szakértő kezek által újult meg az elmúlt évben.

A mikor Veres András püspök atya felkérésére 2014-ben igent mondtam a Madonna-kápolna restaurálásának vezetésére, tudtam, hogy nem kis fába vágom a fejszemet. Kolléganőimmel leutaztunk Budapestről, hogy felmérjük a barokk falak állapotát. Megállapítottuk, hogy a porló vakolat megszilárdítása, az elszennyeződött festékrétegek tisztítása és konzerválása, majd esztétikai helyreállítása bizony nem kis feladat a kb. 400 m²-es falfelületen. 2015 februárjában kezdtük el a munkát az általam meghívott csapattagokkal: két szombathelyi és öt budapesti kollégával. A csapat később, a szűkössnek bizonyult időkelet miatt további kollégákkal bővült.

Szombathely 1945-ös bombázása során találat érte a Székesegyházat, amelynek következtében a templombelső dekorációi csaknem teljesen elpusztultak. Egyedül a Madonna-kápolna maradt meg viszonylagos ép-ségben: itt csak repedések, kisebb-nagyobb vakolatelválások keletkeztek. 1977-ben Przdzyk József restaurátor

kitűnő munkával helyrehozta ezeket a sérüléseket, majd a Szent Márton Terv keretében megvalósult 2015-ös restaurálás során egy még teljesebb esztétikai helyreállítás történt.

A barokk kápolna freskóit Josef Winterhalder (a híres osztrák festő, Maulbertsch tanítványa) készítette 1800-ban. Az oltár két oldalára egy-egy angyal (Rafael arkangyal, Órangyal) került freskótechnikával, a hosszanti falra Já-kob álmát festette meg, domborművet imitáló grisaille (ejtsd: grizáj) technikával. A mennyezet közepén, a „megnyílt égen” az Utolsó ítélet freskóját láthatjuk, ahol Krisztus egy szivárványíven trónol, jobbán Mária, valamint Joakim és Anna. Az angyalok trombitát fújva hirdetik ki az ítéletet. A Krisztus jobbán lévő angyalok koszorúkat, diadémot visznek a jóknak, a balján lévők pedig a gonoszoknak osztályrészül jutó karddal és lángpallal sietnek a föld felé. Az ítélet alapját az Újszövetség azon szavai képezik, ahol Jézus arról beszél, hogy amit az ínségre szorulók, a legkisebbek közül eggyel is tettünk, azt vele tettük – vagy nem tettük (Mt 25,31-46.). Ebből a szentírási részből két mondatot latinul el is olvashatunk a mennyezeti képen.

Általánosságban véve a restaurálás célja a falképek állagának megóvása, konzerválása, majd esztétikai helyreállítása. Ehhez kapcsolódik a műemlék történetére, valamint fizikai állapotára vonatkozó információk megszerzése (a szükséges természettudományos vizsgálatok elkészítésével). A munka vége felé jutunk el oda, hogy a falképeket esztétikailag élvezhető állapotba hozzuk. Ezt retusálással érjük el, ami nem jelentheti a képek átfestését, hanem csak a hiányok pótlását.

A Madonna-kápolna restaurálása nagyon szép és komoly feladatnak bizonyult, amiben nem maradtak el a szakmai kihívások sem. Ilyen volt pél-

dául az a kérdés, hogy milyen mértékben rekonstruáljuk a hiányos részeket (pl. az alvó Jákob arca, keze, stb.). A munka során talán a legnehezebb feladat a falképek tisztításánál adódott. Sok olyan rész volt, ahol milliméterről milliméterre, orvosi szikével karpargatva küzdöttünk meg a makacs szennyeződésekkel és átfestésekkel, hogy az eredeti felületeket feltárhassuk. (Persze, ez nem csupán ennek a munkának a jellegzetessége, hanem mindig így szokott lenni.) Munkánk eredményeként elmondhatjuk, hogy a kápolnában immár a Winterhalder által készített festmények megközelítően eredeti szín- és formavilágát láthatjuk. (Az érdeklődők találhatnak egy olyan részt a falon, ahol meghagytuk az eredeti, kormos felületet, hogy látható legyen a fal restaurálás előtti állapota. Ez az ún. tanúfelület a szentélyben lévő ablakban, felül van.)

Jó érzés volt a kápolna átadó ünnepségén, a püspöki szentelési misén részt venni és látni a megújult helyiséget – immár örökimádó kápolnát – átvevő hívek örömét. Kívánom, hogy legyenek mindig itt imádkozó hívek, Isten dicsőségére!

A munkában résztvevő restaurátorművészek: Bognárné Scultéty Zsófia, Dalos Viktória, Dudás Jelena, Énekes Eszter Rita, Gyarmati András, Heitler András, Horváth Ferdinánd, Pázmándi Sándor, Purnhauser Rozina, Samu Erika, Sári Gabriella, Répássy Viktor, Verba Erika, valamint számos restaurátor-asszisztens. *Sári Gabriella SSS*

RÖVID HÍREK

Ferenc pápa április 15-én jóváhagyta Philippe Barakat segédpüspök érseki kinevezését az antóchiai szír patriarkális egyház Homs főeparchiája (főegyházmegye) élére. Barakat érseket az antóchiai szír patriarkális egyház püspöki szinódusa választotta meg.

XVI. Benedek emeritus pápa április 16-án töltötte be 89. életévét. A közismerten zeneértő és zenekedvelő Ratzinger testvérek, Joseph és Georg számára a Vatikáni Rádió koncertstúdiójában, a Szent Péter-bazilika fölött magasodó XIII. Leó-épületben adott hangversenyt a bresciai Franciacorta Filharmonikus Zenekar.

Ferenc pápa április 16-án tizenkét menekültet vitt magával Rómába a Leszbosz szigetén tett látogatásáról. Mindannyian Szíriából származnak, otthonaikat lebombázták, mindenüket elvesztették. A Szent Egyed közösség örömmel elfogadta a kérést, hogy érkezésük után lássák vendégül a menekülteket.

Immár nyolc éve hagyomány, hogy Fliszár Károly zalaszentbalázi plébános minden tavaszi szezonkezdetkor megáldja a motorosokat. Az április 16-án tartott szentmisét követően mintegy száz motoros vonult a templom elé, hogy áldásban részesülhessen.

Halálának 71. évfordulója alkalmából a fiatal vértanú lány, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásáért és közbenjárásáért imádkoztak Márfi Gyula veszprémi érsek, Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi püspök és Seregély István nyugalmazott egri érsek vezetésével április 16-án Litéren.

Április 17-én, húsvét negyedik vasárnapján, a hivatások 53. világnapján délelőtt Ferenc pápa tizenegy papot szentelt a Szent Péter-bazilikában. Homíliájában a papi szolgálatról elmélkedett.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF
A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

Jézust kövessük, ne a jósokban bízunk!

Jézus, a Jó Pásztor az egyetlen kapu, amelyen át az örök életbe juthatunk. Ne bízunk tehát azokban, akik látóknak nevezik magukat, sem a kártyavetőkből, akik téves útra visznek. „Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshol, az tolvaj és rabló” (Jn 10,1). Ő a kapu, nincs másik bejárat. Jézus mindig egyszerű képekben beszélt az emberekhez, akik mind jól ismerték a pásztorok életét, amit mindennap láttak és tapasztaltak. Megértették, hogy csak a kapun lehet bejutni a juhok aklába, és akik máshonnan próbálkoznak, azok bűnözők. Ilyen világosan beszél az Úr. Az örök életbe nem lehet máshonnan bejutni, csak a kapun, vagyis Jézuson át. Ő a mi mindennapi életünk kapuja is, nemcsak az örök életé. Éppen ezért föl kell tennünk magunknak a kérdést: egy adott döntést Jézus nevében hozunk-e meg, a jézusi kapun haladunk-e át vagy máshol? Csakis a kapun, vagyis Jézuson keresztül lehet belépni az akolba.

Jézus az útról beszél nekünk. A pásztor ismeri juhait, kivezeti őket és előttük halad, a juhok pedig követik, mert ismerik a hangját. Ez tehát az út: követni Jézust a mindennapi életünkben. Ő megy elől és mutatja az utat. Aki Jézust követi, nem téved. Mondhatjuk: „De atyám, a dolgok bonyolultak..., sokszor nem látom tisztán, mit kellene tennem... Azt mondták, van egy látó, aztán elmentem ide-oda, voltam kártyavetőnél és kirakta nekem a lapokat...” Azonban ha így teszünk, nem követjük Jézust! Olyasvalakit követünk, aki egy másik útra vezet minket. Jézus megy elől, és mutatja az utat. Nincs senki más, aki megmutatná, merre menjünk. Jézus figyelmeztetett minket, hogy jönni fognak mások, akik azt mondják: a Messiás útja ez és ez..., de ne hallgassatok rájuk! Én vagyok az út, ezt mondta Jézus. Ő a kapu és az út is. Ha őt követjük, nem tévedünk.

Ferenc pápa

Vegyes házasságok tilalma

A CIC 1124. kánonja kimondja: „Az illetékes hatóság kifejezett engedélye nélkül tilos két olyan megkeresztelt személy házassága, akiknek az egyikét a katolikus egyházban keresztelték, vagy keresztség után oda felvették, a másik pedig olyan egyháznak vagy egyházi közösségnek a tagja, amely nincs teljes közösségben a katolikus egyházzal.”

A fenti jogszabály pontosan megmondja, hogy mit értünk a vegyes házasságon. Erre a szabályozásra szükség van, hiszen a házasságban nagyon könnyen előfordulhat, hogy a különböző vallású felek között vita támad a hitvallás terén vagy éppen a gyermekek keresztény nevelése kapcsán, ezért fontosnak tartja a katolikus egyház, hogy még a házasságkötés előtt biztosítsa a születendő gyermekek katolikus nevelését. Ezt úgy teszi meg, hogy egy katolikus és nem katolikus keresztény (református, evangélikus, ortodox) házasságkötését jogszabályban tiltja, amely tilalmat fel lehet oldani azzal, hogy az illetékes egyházi hatóságtól engedélyt kérnek a házasság megkötéséhez.

A helyi ordinárius ezt az engedélyt megfelelő és ésszerű okból meg is adja, ha megvannak az engedélyezéshez szükséges feltételek: 1.) A katolikus félnek ki kell nyilvánítania, hogy kész a hittől való eltávolodás veszélyeit elhárítani, és megígéri, hogy erejéhez képest mindent megtesz azért, hogy minden gyermeke a katolikus egyházban legyen megkeresztelve és katolikusként lesz nevelve. Ezt a nyilatkozatot a katolikus félnek írásban, kifejezett módon kell megtennie. 2.) A katolikus fél ezen ígéretéről a nem katolikus felet időben értesíteni kell, és ezt tudomásul is kell vennie. 3.) Mindkét felet meg kell tanítani a házasság céljaira és lényegi tulajdonságaira, amelyeket az egyik fél sem zárhatja ki.

Az ordináriusnak, amennyiben erkölcsi bizonyossága lenne afelől, hogy a nem katolikus fél nem fogja megengedni a katolikus félnek az ígéretei betartását, akkor nem engedélyezheti a házasságkötést, csak egészen kivételes esetekben.

Ha a nem katolikus fél először készségesen elfogadja a katolikus fél ígéreteit és nem tiltakozott azokkal szemben, de a házasság megkötése után mégis azzal fenyegetőzik, hogy inkább elválík; ha a katolikus fél ragaszkodik az ígéretei megtartásához, például a gyermekek katolikus kereszteléséhez és neveléséhez, akkor ez a helyzet a katolikus fél erejét meghaladó helyzetnek minősül, azaz a gyermeket lehet más vallás szerint is megkeresztelni, mert a gyermek katolikus nevelése nincs arányban a válás súlyával.

Déri Péter

A SZENTSÉGEK LITURGIÁJA

A két szín alatti áldozás alkalmai

Liturgikus rovatunkban a szentáldozásról már több alkalommal szóltunk. Mostani írásainkban annak rendkívüli formájával, a két szín alatti áldozással foglalkozunk, vagyis amikor a kenyér és a bor színében vesszük magunkhoz az Eucharisziát. A római katolikusoknál jelenleg ez az áldozás ritkább módja, míg a keleti katolikusoknál ez az általános forma.

Nyugaton a világi hívek egy szín alatti áldoztatása a középkorban került bevezetésre, addig a két szín alatti áldoztatás volt elterjedt. Ebben szerepet játszott többek között a járványveszélyekből fakadó higiéniai érv, illetve a szent színek iránti tiszteletlenség lehetőségé miatti aggodalom. De ezeknél is erősebben hatottak egyes eretnek irányzatok (például a husztiák), akik kétségbe vonták, hogy a különválasztott színek alatt is a teljes Krisztus van jelen. Ennek cáfolására látta szükségesnek az egyház, hogy kötelezővé tegye a kenyér színe alatti áldoztatást.

Ebben a gyakorlatban a II. Vatikáni Zsinat hozott változást, mely meghatározott esetekben újra megengedte a két szín alatti áldozást. A jelenlegi szabályok szerint mindig két szín alatt áldozhatnak a papok, akkor is, ha nem miséztek, illetve a diakónusok és mindazok, akik a szentmisében valamilyen szolgálatot végeznek. Ezen kívül a szerzetesközösségek tagjai azon a szentmisén, amit kifejezetten az ő közösségüknek mutatnak be, valamint a szemináriumok növendékei, továbbá azok, akik lelkigyakorlatot végeznek, illetve lelki vonatkozású vagy lelkipásztori összejöveteleken vesznek részt. Végül a megyéspüspök megengedheti a két szín alatti áldoztatást a plébánosoknak, valahányszor azok megfelelőnek ítélik az alkalmat, ám erre a híveket fel kell készíteniük, és ügyelniük kell arra is, nehogy a szertartás elhúzódjék a résztvevők nagy száma vagy egyéb okok miatt.

Ipacs Bence

Premontreiseknek zenélt az Amadinda

▲ Április 5-én Szombathelyen az Amadinda Együttessel töltöttek egy délelőttöt a Premontrei Gimnázium diákjai. A Bartók Teremben tartott koncerten a tanulók több ország zenei kultúrájával is megismerkedtek.

▼ Április 12-én Szlovéniából érkezett a vándorkereszt a kercaszomori református templomba, ahonnét az Őrszentpéteri Plébánia hívei vitték tovább a pusztacsatári kegytemplomhoz. Népes tömeg fogadta a feltámadási jelképet.

Feltámadási vándorkereszt

Katekumenek beavatása

▲ Április 9-én tartották a szombathelyi Székesegyházban a katekumenek beavatását. A város minden plébániájáról érkeztek résztvevők. A program 2014. év őszén indult Főpásztorunk kezdeményezésére.

▼ Április 8-án ötödik alkalommal rendezte meg a Brenner János Általános Iskola és Gimnázium Finta Sándor versmondó versenyét. A rendezvényt az egykori Püspöki Elemi Iskola igazgatójára, költő-tanárára emlékeztek.

Finta Sándor emlékezete

Szakkollégiumok találkozója

Április első hétvégéjén rendezték meg a Katolikus Szakkollégiumok Találkozóját Szombathelyen. A házigazdák mellett ezúttal Sopronból, Győrből és Pécsről érkeztek vendégek.

Becsehelyi bér málkózók lelkinapja

Április 8-án – a rendszeres felkészítők mellett – lelki hétvégére hívták el a becsehelyi plébánia bér málkózásra készülő fiataljait, hogy maguk mögött hagyva a hétköznapiakat lelkükre és egymásra tudjanak figyelni.

Orgonakoncert Szombathelyen

Április 17-én Rostetter Szilveszter orgonaművész orgonakoncertjét hallgathatták meg a zenekedvelők a szombathelyi Szent Márton-templomban, amely a Szent Márton Jubileumi Év koncertsorozatának része volt.

PROGRAMAJÁNLÓ

május 16. (hétfő) 10 óra Bér málás (Sárvár, Szent Miklós-templom); 15 óra Bér málás (Sárvár, Szent János apostol templom) • **május 17. (kedd)** 18 óra KÉSZ Körmenen – Dr. Martos Levente Balázs (Körmen, Városháza) • **május 20. (péntek)** 16.30 óra Egyházmegyei Ministráns-focibajnokság középiskolásoknak (Szentpéterfa) • **május 22. (vasárnap)** 10 óra Bér málás (Zalaegerszeg, Szűz Mária Szepőlótelén Szíve templom); 15 óra Bér málás (Páka, Szent Péter és Szent Pál apostolok templom) • **május 26–november 30. (csütörtök-szerda)** Szent Márton és Pannónia – Kereszténység a római világ határán (tárlat – Szombathely, Iseum) • **május 27. (péntek)** 13 óra Egyházmegyei Ministráns-focibajnokság általános iskolásoknak (Cesztrég) • **május 28. (szombat)** 15 óra Bér málás (Celdömölk-Alsóság, Szent Miklós-templom) • **május 29. (vasárnap)** 9 óra Úrnapja (Szombathely, Székesegyház); 17 óra Bér málás (Zalaegerszeg, Szent Mária Magdolna-templom); 20 óra „Voces Juvenales” Ifjúsági kórus koncertje Sangerhausenből (Szombathely, Szent Márton-templom) • **június 4. (szombat)** 10 óra Bér málás (Vép, Urunk színéváltozása templom); 15 óra Bér málás (Ikervár, Szent György-templom) • **június 5. (vasárnap)** 10 óra Bér málás (Egervár, Alexandriai Szent Katalin-templom); 15 óra Bér málás (Gellénháza, Szent István király templom); 20 óra Illés Teréz énekművész és Máttyás István orgonaművész koncertje (Szombathely, Szent Márton-templom) • **június 6–10. (hétfő–péntek)** Cserkész és hagyományörző Szent Márton Zarándoklat • **június 7. (kedd)** Bér málkózók zarándoklata (Vasvár) • **június 10–12. (péntek–vasárnap)** Szombathely város Márton Fesztiválja (Szombathely, Fő tér) • **június 12. (vasárnap)** 10 óra Bér málás (Táplánszentkereszt, Urunk Színéváltozása templom); 15 óra Bér málás (Nova, Nagybaldogasszony-templom)

A SZOMBATHELYI EGYHÁZMEGYE ÉS A ZALACO ZRT. KÖZÖS KARITATÍV AKCIÓJA

Szent Márton

Szent Márton LÁDÁJA

VÁSÁRLÁSKOR GONDOLJON A RÁSZORULÓ CSALÁDOKRA IS!

Kérjük, ha teheti, vásárlása során **KÜLÖN CSOMAGOLT PÉKÁRUT** helyezzen el Szent Márton ládájába!

IMASZÖVETSÉG A HIVATÁSOKÉRT

Főtisztelendő Paptestvérek!

Kedves Hívek!

Jézus Krisztus azért jött el közénk, hogy „általa üdvözüljön a világ” (Jn 3,17). Ő mindenkit el akar juttatni az örök életre. Ezt a szent feladatot rábízta és örökségül hagyta egész Egyházára és azon belül különleges módon a fölszentelt szolgákra: püspökeire, papjaira és diakónusaira. Napjainkban az új evangelizáció korszakát éljük, meg kell keresnünk azokat, akik még egyáltalán nem találkoztak Krisztussal.

Miközben a feladat egyre sürgetőbb, az elmúlt évtizedekben a papi és szerzetesi hivatások száma sajnálatos módon folyamatosan csökken szerte Európában, így nálunk, Magyarországon is. A Szombathelyi Egyházmegyének jelenleg a hat évfolyamon mindössze 5 papnövendéke van, miközben az elmúlt egy évben 7 paptestvérünket veszítettük el. Tennünk kell tehát valamit ennek a folyamatnak a megállítása érdekében!

Főpásztori látogatásaim során rendszeresen felhívom a hívek figyelmét arra, hogy egyéni imádságaikon túl a közös imaalkalmakkor is rendszeresen kérjék az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába.

A Szent Márton Jubileumi Évben új kezdeményezést hirdetek meg a Savaria szülöttjének pártfogása alatt élő Szombathelyi Egyházmegye hívei számára. Arra kérem mindnyájukat, hogy még buzgóbban imádkozzanak új papi és szerzetesi hivatásokért. Ennek érdekében a papság körében közel 10 éve már megalakult egy imaszövetség, de sokak kérésére elérkezettnek látom az időt arra, hogy a híveket is bevonjuk ebbe az imádságba. Örömmel tájékoztatom a paptestvéreket és a híveket, hogy 2016. április 17-én, Jó Pásztor Vasárnapján megalapítottam a **Brenner János Imaszövetséget**, amelynek tagjai kötelezettséget vállalnak arra, hogy minden nap elimádkoznak egy hivatásokért szóló felajánló imát, valamint tetszőleges titokkal egy tized rózsafüzéért.

Akik szívesen csatlakoznak az imaszövetséghez, jelentkezési lapot a plébániákon igényelhetnek. Jelentkezni folyamatosan lehet, a jelentkezők számára pedig el fogjuk juttatni a felajánló ima szövegét.

Bízom benne, hogy a kezdeményezés kedvező fogadtatásra talál a hívek körében, és kitartó közös imádságunk meghallgatást nyer!

+ *András*

András püspök

Családtalálkozó Pannonhalmán

A Szent Márton-év keretében a Pannonhalmi Területi Apátság meghívására érkeztek családok a bencések főmonostorába április 2-án a Szombathelyi Egyházmegyéhez és az apátsághoz tartozó plébániák, intézmények közösségeiből.

A családnap közös programja volt a Szent Márton örökségéhez szorosan kötődő két közösségnek, a Szombathelyi Egyházmegyének és a Pannonhalmi Főapátságnak. A meghirdetés pillanatától nagy volt az érdeklődés az előadást, beszélgetést, kulturális, sport- és művészeti programot ígérő rendezvény iránt: egy-két nap alatt betelt a tervezett ötszáz hely. A résztvevőket gazdag program várta Pannonhalmán. A gyerekeket korcsoportok szerint hívták foglalkozásra, a szülők – minden korosztályt képviselő házaspárok – pedig Pál Feri atya, mentálhigiénés szakember előadására gyűltek össze az apátság újonnan épített tornatermében.

A családnap délutánja kulturális, játékos, sportos programokra, személyes beszélgetésre, de elmélyülésre is adott lehetőséget, amely aztán az Eucharisziában teljesedett ki, melynek főcelebránsa Veres András szombathelyi megyéspüspök volt. A bazilikában bemutatott szentmisén koncelebráltak a bencés közösség szerzetesei és a Szombathelyi Egyházmegye papjai. A szentmise szónoka a családnap előadója, Pál Feri atya volt.

Magyar Kurír

Szent Márton Találkozó

Szombathely, 2016. július 9–10.

A Szent Márton Jubileumi Év kiemelkedő egyházmegyei eseménye lesz július 9–10-én Szombathelyen, az Emlékmű-dombon megrendezésre kerülő Szent Márton Találkozó.

A rendezvény első napja egyben a Kárpát-medencei Szent Márton plébániák találkozója is lesz. 10.30-kor szentmisével veszi kezdetét a nap, melyre közös imádsággal készülünk fel. A szentmisén részt vesznek a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai és a határainkon túlról érkező magyar püspökök is, továbbá a Kárpát-medence számos pontjáról érkező zarándokok, köztük a Budapestről induló Szent Márton Zarándokvonat utasai.

A nap délutánján Bőjte Csaba ferences szerzetes és dr. Zacher Gábor toxikológus tartanak előadást, St. Martin pedig egy különleges vizuális élményt nyújtó bemutatóval érkezik Szombathelyre. A napot a NYMESEK Szökös Néptáncgyűttes fellépése és a velük való közös táncház zárja, de lehetőség lesz virrasztáson is részt venni.

Másnap, július 10-én, különösen is várjuk a fiatalokat. A Székesegyházban 10 órakor kezdődő ünnepi szentmise után ismét az Emlékműdombnál folytatódik majd a program, ahol Csizsér László, illetve az Eucharist Zenekar koncertje mellett Eperjes Károly színművész, valamint a Cenacolo Közösség tagjai tesznek tanúságot hitükről. A nap végén, 19 órától a népszerű előadóművész, Ákos ad koncertet, aki külön erre az alkalomra összeállított műsort mutat be a közönségnek. A koncertre – amint a Találkozó valamennyi programjára – a belépés díjtalan.

A szentmisék mellett az esti dicséret közös imádkozása is része mindkét nap programjának. Nem feledkezünk meg azokról sem, akik gyermekkel érkeznek: a kicsiknek érdekes és egyben szórakoztató programokat kínálunk szombaton és vasárnap egyaránt.

A Szent Márton Találkozóval kapcsolatos információkat folyamatosan közöljük az egyházmegye weboldalain, Facebook profilján, de az ismertető plakátokat megtalálják majd a plébániai hirdetőtáblákon, havi-lapunkban és a megyei hírlapokban is.

Várunk mindenkit a Szent Márton Találkozóra Szombathelyen, július 9-én és 10-én!

Molnár Péter

Tudósok Istenről

Azt hihetnénk, hogy a természet-tudományok kutatói, akik a meg tapasztalt, mért, analizált, számokkal, törvényekkel kifejezhető világban mindenre kaptak, vagy reményeik szerint kapni fognak magyarázatot, megelégednek az anyagi világ csodálatával, és büszkék arra, hogy Isten nélkül is le tudják írni az Univerzum működését.

Megfér-e egymással a természettudomány és az istenhit? Paul Sabatier Nobel-díjas kémikus így vélekedik erről: „Csak a tudomány vagy a vallás terén iskolázatlan emberek gondolják azt, hogy ez a kettő szemben áll egymással.”

Ernest Rutherford, a radioaktivitás Nobel-díjas felfedezője is ismeri a közvélekedést, és így tisztázza a kérdést: „Azok az emberek, akik nem tudományos munkát végeznek, abban a félreértésben élnek, hogy a tudósok széles körű ismeretei következtében valószínűleg kell lennie. Ellenkezőleg, a mi munkánk Istenhez közelebb visz bennünket.”

És jön a többi vélemény tudományágtól, évszázadtól függetlenül. Megkapó, hogy a nagy elmék milyen hasonlóan gondolkodnak arról, hogy a világ rendje mögött ott kell lennie egy bölcs alkotónak, mi pedig lakói, csodálói és megismerői vagyunk a mindenségnek. Gyűjteményünkben az idézet után a gondolkodó neve és tudományterülete áll.

„Ahogy Isten művei beszédesek azok számára, akik ismerik, és megnyílnak azok számára, akik szeretik, ugyanúgy rejtve marad azok számára, akik nem keresik, és nem ismerik őt.” Blaise Pascal matematikus, fizikus, vallásfilozófus, az első digitális számológép feltalálója, a légnyomásnak a ma-

gasságtól való függésének megállapítója, a közlekedőedények törvényének értelmezője.

„A (fizikai) törvények belül esnek az emberi szellem felfogóképességén; Isten azt kívánta, hogy felismerjük őket.” „Köszönöm, Néked, Úr Isten, mi Teremtőnk, hogy megengeded nekem, hogy lássam a szépséget teremtési művedben.” Mindkét idézet Keplertől, a dinamikus asztronómia alapítójától való.

„Láttam az örök, végtelen, mindenható, mindenható Istentől való jelenségeket, és tisztelettel térdre estem Előtte.” Karl von Linné botanikus, a rendszertan alapítója.

„Minden szerves anyagokkal kapcsolatos dolog olyan bölcs célszerűségre mutat, amely valami felsőbbrendű értelemről származik.” Jons Jacob Berzelius, az atomtömegek meghatározója.

„Én keresztény vagyok, ami azt jelenti, hogy hiszek Krisztus istenségében, éppúgy, mint Tycho de Brache, Copernicus, Descartes, Newton, Leibniz, Pascal..., mint a múlt valamennyi nagy csillagásza és matematikusa.” Austin Louis Cauchy, matematikus.

„A rend, a szimmetria, a harmónia elbűvöl bennünket... Az Isten maga a tiszta rend. Ő az egyetemes harmónia megteremtője.” Gottfried Wilhelm Leibniz jogász, diplomata, történész, matematikus, fizikus, filozófus.

„A Kozmosz csodálatos elrendezése és harmóniája csak egy mindenható és mindentudó lény tervében születhetett meg. Ez mindörökre a legnagyobb felismerésem.” Isaac Newton, minden idők egyik legmeghatározóbb fizikusa.

„A jelenségek olyan nagy változatoságával találkozunk, amely érthető nyelven beszél a természet nagy építé-

szének bölcsességéről és áldott kezéről.” Prescott James Joule, a hőtan megalapítója.

„A fizikában dolgozni annyit jelent, mint Isten alkotását szemlélni.” Walter Nernst fizikus, vegyész.

„Minél fejlettebb a tudomány, annál nehezebb elvetni egy teremtő és mindenható bölcsesség örök létezésének nyilvánvalóságát.” William Herschel csillagász, az Uránusz felfedezője.

Herschel véleményét hagytuk a gyűjtemény végére, mert a jövőbe is mutat. Minél többet megtudunk majd az anyagi világ természetéről, törvényeiről, paradox módon annál nyilvánvalóbb, hogy az Univerzum lényege nem anyagiségében van, hanem Teremtője nagyszerűségében.

Zárásként álljon itt egy idézet a Zsoltárok Könyvéből: „Ha látom az eget, kezéd alkotását, a holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, micsoda a halandó – mondom –, hogy törődsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá? Kevéssel tetted őt kisebbé Istennél, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg. Úrrá tetted kezéd alkotásain, mindent a lába alá vetettél...”

Szauer Ágoston

A vámoscsaládi Szent Márton-templom

Vámoscsalád alig 300 fős község Vas megyében, Répcelak szomszédságában. A település nevét 1221-ben említik először oklevelek. 1390-ben már temploma volt, amely 1599-ben a protestánsok kezére került és csak 1649-ben szerezték vissza a katolikusok. Kazó István visitációja 1698-ban leírja a Szent Márton tiszteletére emelt templomot, amely a falun kívül, a mai temető helyén állt.

A romossá vált templomot később lebontották, a jelenlegi templom építését 1791-ben kezdték meg a soproni építész, Johann Donner tervei szerint. A templomot maga Szily János megyéspüspök szentelte fel 1798-ban és adta át Vámoscsalád és a hozzá tartozó öt filia híveinek. A templom a 18. század építészeti stílusát követve mind belső, mind külső kiképzésében higgadt barokk, de már magán viseli a neoklasszicista stílusjegyeket is.

1838-ban végezték el az épület külső és belső tatarozását, 1929-ben pedig Lorencz Antal, szombathelyi templomfestő keze nyomán kapott díszes belső falfestést. Külső felújításra 1958-ban, majd teljes renoválásra 1976–78 között került sor. A templom belső tere 1985–86-ban teljesen megújult. A végleges liturgikus tér kialakítása miatt a régi főoltárt és oltárképet elbontották. Az oltárkép helyett a szentély apszis falára 54 m² nagyságú, Szent Márton püspök életét ábrázoló freskó került, amelyet Przdzyk József, festő-restaurátor tervezett és készített el.

Vámoscsalád ma a répcelaki plébánia filiája a Sárvári Esperesi Kertületben. A település plébánosa Aigner Géza atya.

Megélni Isten jelenlétét...

Interjú Aigner Géza plébánossal

Aigner Géza atyát jól ismerhetik a Martinus olvasói, hiszen amellett, hogy a Szombathelyi Egyházmegye területén aktívan végzi feladatát, a Szent Márton kutatások területén országosan és határon túl is elismerik tevékenységét. Géza atya felszentelése után a szombathelyi Szent Márton Plébánia káplánja, majd 1998-tól plébánosa lett, 2009-től pedig répcelaki plébános.

Géza atyát 1993-ban szentelték pappá. Hogyan vezetett az útja odáig?

Hetedik-nyolcadik osztályos lehettem, amikor megfogalmazódott számomra a papi hivatás gondolata. Az akkori letenyei káplán, Kovács Árpád atya tanácsára és segítségével az esztergomi ferences gimnáziumban tanulhattam tovább. Diáktársaimmal boldog négy évet tölthettünk itt, és az egyházi középiskola igen sokrétű vallási, teológiai, értékcentrikus ismeretet nyújtott számunkra. Különös ajándék volt, hogy ugyanaz az épület adott otthont a gimnáziumnak, a kollégiumnak és a kolostornak.

Az érettségi vizsgát követően több mint 50 teológiai hallgatóval – akik különböző felekezetekhez tartoztak – töltöttem együtt a másfél éves sorkatonai szolgálatot Hódmezővásárhelyen. Ez nem okozott különösebb nehézséget a gimnáziumi rend után. Inkább „első szeminárium” lett számunkra, ökumenikus jelleggel. A győri Püspöki Papnevelő Intézetben tudásszomjjal megélt másfél éves tanulmány után a budapesti Hittudományi Akadémiára kerültem. Nagy ajándék volt, hogy az itt lévő papnövendékek

jelentős része már rendelkezett egy diplomával. Így nemcsak a neves professzoroktól, hanem egymástól is sokat tanultunk. Ez időszak alatt történt a rendszerváltás és a Papnevelő Intézet épületének felújítása, így két évre a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia laktanyájába költözött a szeminárium. Ez sem okozott különösebb nehézséget, hiszen voltunk katonák.

A szabaddá váló egyházi élet szép gyümölcse volt, hogy négy társammal együtt szentelt pappá Konkoly István püspök atya. Ezt követően a 20 év alatt csak egyszer adatott meg, hogy együtt kerüljön sor 5 pap szentelésére egyházmegyénkben.

A Szent Márton-tisztelet kialakítása nemcsak Szombathelyen, hanem az egész egyházmegyében annak is köszönhető, hogy az atya szíve ügyének érezte a Savariában született szentről szóló tanítást. Hogyan kezdődött mindez?

1993-ban a szombathelyi Szent Márton-templomban kezdtem meg lelkipásztori munkámat. Cserkészparancsnok lettem, és öt évig elláttam a börtönlelkészi szolgálatot. Rövidesen értesültünk arról, hogy a Tours-i Egyházmegye 1996–1997 novembere között emlékezik Márton püspök halálának 1600. évfordulójára. Egyházmegyei keretek között mi is tartalmas programokkal rendeztük meg a jubileumi évet. Ekkor még az éttermi ajánlatokban szereplő Márton-napi libasült kivételével nem volt semmilyen megemlékezés Szombathelyen, de az országban sem. Tolbuchin útról nem sokkal korábban kapta vissza nevét a Szent Márton utca. Magam is szinte csak a szemináriumban hallottam Szent Mártonról, mivel egyházmegyénk védőszentjét tiszteltük személyében, és minden évben – többnyire a Kondákor Gyula atya által nevelt és küldött – libasülttel vált emlékezetessé ünnepe. Márton születési helyére kinevezett káplánként mélyen megérintett városunk szülöttének a világegyházban és a történelemben betöltött jelentős szerepe. Ugyanakkor magával ragadtak a templom körüli, de a savariai és a pannóniai ókeresztény emlékek is. Mivel a plébánia az egykori domonkos kolostor épületében volt, most vettem hasznát annak, hogy a gimnáziumi évek alatt megismerhettem a szerzetesi életet. Az egyházközséggel igyekeztünk a domonkos hagyományokat ápolni, és Szombathely városával, valamint sok kiváló munkatárssal közösen kialakítottuk a Szent Márton Látogatóközpontot és a Szent Márton Út magyarországi szakaszát. Mindig mély megrendültséggel éltem át, hogy az ország egyik legrégebbi plébániáján és korakeresztény helyszínén tölthettem lelkipásztori szolgálatom első 16 évét.

Vámoscsaládon, valamint a répcelaki plébánián megnyírt és milyen formában él a Szent Márton-tisztelet?

Szombathely után a megkezdett munkát most egy másik Szent Márton titulusú templomban folytatom, a répcelaki plébániához tartozó Vámoscsaládon. A település Pannonhalmá-Szombathely közötti elhelyezkedése és neves patrónusa magával hozta, hogy a plébánia öt településének kulturális értékeit Répcelaki Szent Márton-ösvény néven kapcsoljuk egybe. Különös felfedezést jelentett, hogy szinte szolgálati helyem minden települése rendelkezik valamilyen Szent Márton emlékkal. A répcelaki születésű Engelsz József készítette az 1991. évi szombathelyi pápalátogatás ünnepi postabélyegzésének ábráját. A répcelaki óvoda az egész várost megmozgató lampionos felvonulást és Márton-napi ünnepséget tart. A katolikus templomban látható a Magyar Királyság történetét átírtató Szent Márton tiszteletet bemutató képsorozat. A nicki plébániaépület padlásáról napvilágra került Szent Márton-kilencedet tartalmazó könyv eddig ismeretlen volt. A Rába-parton a Műgátnál helyi fafaragónk által készített emléktábla örökíti meg azt a jelenetet, amikor a Loire folyón Tours-ba viszik Mártont, hogy püspöki székvárosában temessék el.

Az egykori vámoscsaládi plébánia viaszpecsétnyomóján és bélyegzőin Szent Márton püspök alakja látható. A köpenyét megosztó Mártont ábrázoló bélyegző 1916 és 1982 között szerepel a plébániai iratokban. A templom 1902-ben öntött nagy harangján a dombormű Márton püspököt jeleníti meg kereszttel a kezében. Vámoscsalád jelenlegi címerében Márton püspök alakja libával látható. A településen született 1785-ben Guzmics Izidor bakonybéli bencés apát, aki Szent Márton-hegyét Pannonhalmának nevezte el.

Vámoscsaládon alig 15 általános iskolás gyermek lakik, de minden évben benevezünk az oladi iskola által szervezett Szent Márton-vetélkedőbe, kapcsolódunk az egyházmegyei felhívásokhoz. Pannonhalmán voltunk hittantáborban, családi napon. Amikor a nyári napközis táborral a községbe látogatunk, mindig szervezünk a védőszentünkhöz kapcsolódó foglalkozásokat. Kis településünkön gyakran fogadunk csoportokat, akiket szintén megismertetünk patrónusunk tiszteletével. Szinte minden szentmise végén elmondunk egy imát a Szent Márton imakönyvből, és a mindennapjainkat átjárja a reá való emlékezés.

Szent Márton életéről a mai napig rendszeresen publikál, előadásokat tart. Mit üzen a szent alakja az Ön számára?

Márton, noha a korakeresztény időkben élt, személyét mégis a magyar egyház egyik legnagyobb kincsének és a világegyházhoz való kapcsolódásunk kiemelkedő láncszemének tartom. Páratlan érdeme, hogy ő alapította 361-ben Európa első kolostorát, az ő szerzetesei kezdték el a kódexek másolását, pannóniai születése révén pedig királyaink kezdetétől fogva az ország patrónusának tekinthették. Gazdag életútja mindenki számára közös pontokat kínál, és az emberi lélekre gyakorolt hatása kimeríthetetlen.

Az is nagy üzenetet hordoz, hogy egyszerre jeleníti meg a szerzetesi élet sajátosságait, értékeit, és az egyházmegyék lelkipásztori buzgóságát.

Géza atya nagy hangsúlyt fektet a pasztorációra. Virágvasárnap például sajátos formában adták elő Jézus Krisztus szenvedéstörténetét, a passiót. Mire törekszik az evangelizációban?

A répcelaki plébánia ügyes énekkarral rendelkezett. Ezért bátorkodtam kérni tagjait, hogy tanulják meg fejből a passiót és azt korhoz illő ruhában ne csak elénekeljék, hanem dramatizálva be is mutassák a hittanosokkal és felnőtt szereplőkkel együtt.

Nem gondolom, hogy bármikor is egyszerű lett volna az evangelizáció. Krisztus követése mindig elkötelezettség kialakítását jelentette. Ezért igyekszünk plébániánk híveit megszólítás útján újra és újra tevékenyen bekapcsolni az egyházi életbe. Keresni a mindennapok azon lehetőségeit, amit együtt tudunk krisztusi szellemben megélni, hogy esélyt adjunk a természetfeletti világnak lelkünket megérinteni. Szeretnénk, ha együttléteink minden korosztály számára a saját nyelvükön nyújtaná az értékeket. A családi napokat, hittanos estéket, gyermekfoglalkozásokat, hittantáborokat, természetközeli tevékenységeket, zenei eseményeket, hagyományörző alkalmakat, együttműködéseinket ennek szellemében próbáljuk megszervezni. Így született például kirakójáték gyermekek számára, bibliai növények kertje, Szent Márton kerékpáros útvonal, kulturális örökség napok, teremtés heti programok és jelenlét az elektronikus médiában.

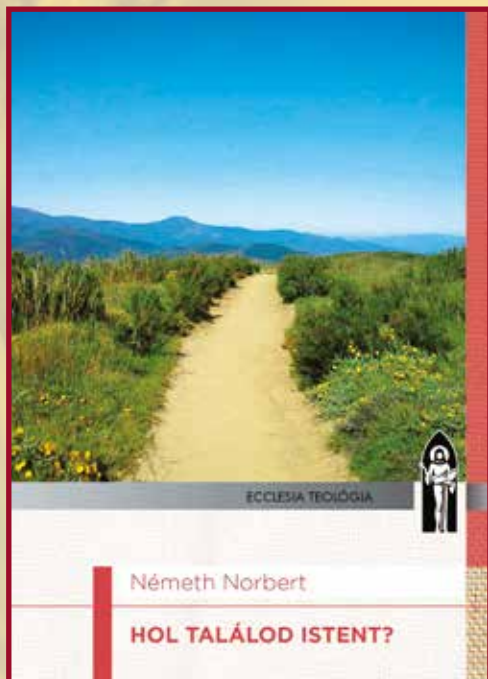
Mik a tervei? Mit tart a legfontosabb feladatoknak a plébánián?

Úgy érzem, a jelenleg még meglévő értékek megőrzéséhez is sok új kezdeményezés, együttműködés, útkeresés szükséges az ország bármely egyházközsége számára. Az épületek állagmegóvása minden közösségtől hallatlan erőfeszítést kíván, így tőlünk is. Ezzel együtt szeretnénk a plébániánkra érkező zarándokokat szívélyesen fogadni, egyházközségeink értékeit feldolgozva közkinccsá tenni, Árpád-kori eredetű templomainkat megismertetni, gondozni a Szent Márton-kertet, bemutatni a kis településeinken élő emberek talentumait, zeneiskolás növendékeinket bevonni a liturgikus szolgálatba, és az élet minél több pillanatában megélni Isten jelenlétét.

H. Pezenhófer Brigitta

KÖNYVÚJDONSÁG

Megjelent dr. Németh Norbert egyetemi lelkész, a II. János Pál Katolikus Szakkollégium igazgatójának első teológiai könyve.

„Hol találsz Istent? A könyv erre a kérdésre kíván választ adni három előadás-sorozat anyagát tartalmazva. Bár könyvem a katolikus teológián alapul, mégsem igényel különösebb filozófiai és teológiai előképzettséget, csak nyitott, nyugtalan, kereső szívet.”

(Dr. Németh Norbert)

**A KÖNYV 2.590 FT-OS ÁRON VÁSÁROLHATÓ MEG
A SZOMBATHELYI MARTINUS KÖNYVESBOLTBAN
(BERZSENYI DÁNIEL TÉR 3.).**

„Szeretettel kell fogadnunk azt, aki magát szeretetből ajándékozta nekünk.” (Szalézi Szent Ferenc)

Humor

Nagy súly

Laci sehogy sem akart gyónni. Úgy gondolta, hogy neki nincs bűne. Anyukája megmagyarázta, hogy mindenkinek van bűne, de ha megbánja, az Isten báránya, Jézus elveszi a bűneit.

Vasárnap éppen rengeteg ember volt a templomban. Miután elhangzott az „Isten báránya, ki

elveszed a világ bűneit”, Laci elgondolkozott:

– Drága jó Istenem, szegény Jézusnak mennyit kell cipelnie.

Nehéz páciens

Pszichiáter a betegéhez:

– Csak úgy tudok magának segíteni, ha megismerem minden gondját. Kezdje tehát egészen előről!

– Jó. Tehát kezdetben teremtettem az eget és a földet...

A Szentatya május havi imaszándékai

Egyetemes szándék: Hogy a világ összes országában a nőket tiszteljék és becsüljék, és hogy kellően értékeljék az ő szociális tevékenységüket.

Evangelizációs szándék: Hogy a családok, közösségek és csoportok között terjedjen a békéért és az evangelizációért imádkozott rózsafüzér gyakorlata.

KISS JENŐ:

Anyád szemében

Anyád szemében
ott a nap;
sugarai rád hullanak,
hogy nőj te szépen.
Anyád szemében
ott a hold,
beteg, ha voltál, rád hajolt
a lázas éjben.
Anyád szemében
ott a víz;
a könny, ha utad félre visz,
jaj! baj ne érjen...
Anyád szemében
ott a tűz;
ha csüggednél, szívedbe tűz,
lobogjon, égjen!